

Winning en behandeling van aardgas uit de gasvelden Westbeemster, Middellie en Rustenburg

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

29 maart 2006 / rapportnummer 1542-57

commissie voor de milieueffectrapportage

Minister van Economische Zaken
Directoraat-generaal voor Energie
Directie Energieproducten
Postbus 20101
2500 EC Den Haag

uw kenmerk
ET/EM/6000507

uw brief
6 januari 2006

ons kenmerk
1542-57/Mn/ks

onderwerp
Toetsingsadvies over het MER Winning
en behandeling van aardgas uit de gas-
velden Westbeemster, Middellie en Rus-
tenburg

doorkiesnummer
(030) 234 76 07

Utrecht,
29 maart 2006

Geachte minister,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Winning en behandeling van aardgas uit de gasvelden Westbeemster, Middellie en Rustenburg. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag het (ontwerp)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

drs. L. van Rijn-Vellekoop
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Winning en behandeling van aardgas
uit de gasvelden Westbeemster,
Middellie en Rustenburg

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Winning en behandeling van aardgas uit de
gasvelden Westbeemster, Middellie en Rustenburg

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffectrapport over Winning en behandeling van aardgas uit de gasvelden Westbeemster, Middellie en Rustenburg,

uitgebracht aan het ministerie van Economische Zaken door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

Winning en behandeling van aardgas uit de gasvelden
Westbeemster, Middellie en Rustenburg,

de secretaris

drs. R. Meeuwsen

de voorzitter

drs. L. van Rijn-Vellekoop

Utrecht, 29 maart 2006

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
2. OORDEEL OVER HET MER.....	2
2.1 Algemeen	2
2.2 Toelichting op het oordeel.....	2

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 6 januari 2006 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in de Staatscourant nr. 7 d.d. 10 januari 2006
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

De Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) heeft het voornemen om gedurende een periode van circa 20 jaar aardgas te winnen (maximaal 1 mln. natte m³ per dag) uit de velden Westbeemster, Middellie en op termijn het veld Rustenburg, vanaf de bestaande locaties Middellie-300 en Westbeemster. Vóór aflevering aan de Gasunie zal het gas worden behandeld op een aan te leggen gasbehandelinginstallatie (GBI) op de locatie Middellie-300. Het gas wordt vanaf de locatie Westbeemster via een nieuw aan te leggen 7 kilometer lange gastransportleiding getransporteerd naar de gasbehandelinginstallatie op de locatie Middellie-300.

De winning van aardgas met meer dan 500.000 m³ per dag is milieueffectrapportage (m.e.r.) plichtig¹. Er is een gasleiding over een lengte van meer dan vijf kilometer in een 'gevoelig gebied' geprojecteerd, waarvoor de m.e.r.-beoordelingsplicht geldt². De NAM heeft de aanleg van de gastransportleiding direct als een m.e.r.-plichtige activiteit beschouwd. Het Milieueffectrapport (MER) dient als onderbouwend document bij de besluitvorming over de vergunning ingevolge de Wet Milieubeheer. De Minister van Economische Zaken is hiervoor bevoegd gezag.

Bij brief van 6 januari 2006³ heeft De Minister van Economische Zaken de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport (MER). Het MER is op 16 januari 2006 ter inzage gelegd⁴. Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.⁵ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁶, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel:

- informatie bevat over een essentiële tekortkoming in het MER, waarvoor de Commissie adviseert een aanvulling op het MER op te stellen alvorens de besluitvorming doorgang kan vinden;
- informatie bevat over de inhoud van het MER die van belang is voor de besluitvorming en waarover zij een aanbeveling doet in het advies;
- belangrijke onjuistheden bevat die ter voorkoming van misverstanden weerlegd dienen te worden.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER, zoals vastgesteld op 30 mei 2005;
- op eventuele onjuistheden;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁷.

¹ Cat. C. 8.2 Besluit m.e.r. 1994, laatst gewijzigd december 2004.

² Cat. C 17.2 Besluit m.e.r. 1994, laatst gewijzigd december 2004.

³ Zie bijlage 1.

⁴ Zie bijlage 2.

⁵ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

⁶ Zie bijlage 4 voor een lijst hiervan.

⁷ Wm, artikel 7.10

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit over de vergunningverlening.

Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

2. OORDEEL OVER HET MER

2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat **de essentiële informatie in het MER aanwezig** is. Het MER is volledig en geeft een uitgebreide beschrijving van de voorgenomen activiteiten, de consequenties en randvoorwaarden van beleid, de alternatieven en de milieueffecten. Er is goede en bruikbare informatie beschikbaar gekomen om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming.

De besproken varianten zijn helder evenals de gemaakte keuzen in het voorkeursalternatief. De Commissie vindt met name de effectbeschrijving van landschap, cultuurhistorie en ecologie goed en waardevol bij het nemen van het besluit.

2.2 Toelichting op het oordeel

Landschap

De Commissie is van mening dat de effecten op het landschap, inclusief de geldende beleidskaders goed zijn omschreven. De effecten op het landschap zijn gering en ook niet permanent. Na beëindigen van de aardgaswinning zullen de locaties, de putten en de gastransportleiding worden ontmanteld. De winninglocaties zullen worden ingepast in het landschap in overleg met de gemeente en eventuele andere belanghebbenden. Uitgangspunt bij de inpassing van de locaties in de Beemster is dat de installaties en gebouwen zo min mogelijk moeten opvallen in het omliggende landschap.

Natuur

De Commissie vindt het aannemelijk gemaakt dat de voorgenomen activiteiten geen externe werking hebben op de als Vogelrichtlijngebieden aangewezen Polder de Zeevang en de Eilandspolder en op de als Provinciale Ecologische Hoofdstructuur aangewezen Polder Mijzen. In de inspraakreactie van het 'Bewoners Netwerk Beemster'⁸ wordt aangegeven dat de Beemster onder de eco-

⁸ Bijlage 4 inspraakreactie nr. 6

logische hoofdstructuur valt. De Commissie wijst erop dat dit niet het geval is.

Bodemdaling en waterhuishouding

De Commissie vindt de gevolgde benadering in het MER met betrekking tot de bodemdaling en de waterhuishouding overtuigend. Als gevolg van de voorgenomen gaswinning zal de maximale bodemdaling minder dan 2 centimeter zijn, waarbij met een onzekerheid van ongeveer 2 centimeter rekening moet worden gehouden. Deze daling is gering ten opzichte van de verwachte autonome bodemdaling van 20 tot 60 centimeter in 2050.

Eventuele nadelige gevolgen voor de waterhuishouding worden hoofdzakelijk veroorzaakt door deze autonome bodemdaling. Wanneer uit monitoring blijkt dat nadelige effecten op de waterhuishouding zich eerder voordoen dan verwacht, dan kan het noodzakelijk zijn om waterhuishoudkundige voorzieningen of maatregelen eerder uit te voeren.

Externe veiligheid

De Commissie vindt de externe veiligheidsaspecten van de voorgenomen activiteiten voldoende in kaart gebracht. Het plaatsgebonden risico blijft onder de grenswaarde en het groepsrisico blijft onder de oriëntatiewaarde. De NAM heeft in haar berekeningen rekening gehouden met de mogelijke bouw van een hotel/restaurant op of nabij verzorgingsplaats Kruisoord aan de A7. Bij gelijktijdig boren en in productie hebben van één put en bij het gelijktijdig in productie hebben van twee putten op de locatie Middellie-300 blijkt dat het plaatsgebonden risico niet acceptabel is. De geprojecteerde bebouwing van het hotel/restaurant ligt bij deze scenario's deels binnen de grenswaarde van 10^{-6} /jaar.

- De Commissie adviseert om bij de nog te nemen besluiten over de bouw van een hotel/restaurant rekening te houden met de externe veiligheidscontouren van de gaswinningactiviteiten.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Winning en behandeling van aardgas uit de gasvelden
Westbeemster, Middellie en Rustenburg

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 6 januari 2006 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

		Ministerie van Economische Zaken	
		Commissie voor de milieueffectrapportage	
Aan		Ingekomen :	9 JAN. 2006
Commissie voor de milieueffectrapportage		nummer :	6x
t.a.v. mevrouw M. Monninkhof		doosnummer :	1542-39 1/m 13
Postbus 2345		Kopie naar :	Mf 9 / 4p
3500 GH UTRECHT			
Datum	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)
06 JAN 2006		ET/EM / 6000507	diversen
Onderwerp	Aanbieding MER + vergunningaanvragen: Project "Winning en behandeling van aardgas uit de gasvelden Westbeemster, Middellie en Rustenburg"		
Geachte mevrouw Monninkhof,			
<p>Hierbij doe ik u toekomen het bij mij, op 01-12-2005, door de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V., te Assen, ingediende milieueffectrapport (MER) "Winning en behandeling van aardgas uit de gasvelden Westbeemster, Middellie en Rustenburg", alsmede de aanvragen voor een vergunning ingevolge de Wet Milieubeheer voor het oprichten en in werking hebben van de inrichtingen Westbeemster en Middellie, alsmede de aanvraag voor vergunning ingevolge de Mijnbouwbesluit voor de aanleg van de natgastransportleiding tussen de inrichten Westbeemster en Middellie.</p>			
<p>Het MER is opgesteld conform de daartoe, op 30-05-2005, vastgestelde Richtlijnen en is inmiddels door mij aanvaard.</p>			
<p>Gaarne verzoek ik u om een "Toetsingsadvies" betreffende dit MER uit te brengen. Ik verzoek u om het "Toetsingsadvies" uiterlijk op 03-04-2006 bij mij in te dienen.</p>			
<p>Het MER en alle andere voor de procedure relevante documenten zullen ter inzage worden gelegd en een kennisgeving daarover zal op 10-01-2006 worden gepubliceerd in de Staatscourant en op 10-01-2006, 11-01-2006 en 14/15-01-2006 in de bladen</p>			
<p>"Heerhugowaards Nieuwsblad", "Gezinsblad Purmerend", "Polder Express" en "Binnendijks".</p>			
Bezoekadres	Doorkiesnummer	Telefax	
Prinses Beatrixlaan 5	(070) 379 66 85	(070) 379 63 58	
Getypt	Gecoll.	Verzonden	Rappel
		Paraaf en Datum	Behandeld door
			C.H. Krijger

Ministerie van Economische Zaken

In het kader van de milieu-effectrapportage-procedure zal, desgevraagd, een openbare zitting worden gehouden.

Voor nadere informatie over de terinzagelegging, de openbare zitting en de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen verwijs ik naar de tekst van de kennisgeving (bijlage).

Van zienswijzen die naar aanleiding van de terinzagelegging en/of de openbare zitting bij mij worden ingediend zal ik u zo spoedig mogelijk afschriften doen toekomen. Daarnaast zal ik u te zijner tijd een verslag van de openbare zitting doen toekomen.

Voor nadere informatie kunt u bellen met mw. drs. C.H. Krijger (tel. 070 - 379 66 85).

De Minister van Economische Zaken,
namens deze:

drs. J.C. De Groot
directeur Energiemarkt

BIJLAGE 2

Kennisgeving van het milieueffectrapport in Staatscourant nr. 7 d.d. 10 januari 2006

KENNISGEVING

Inpraak met het oog op het milieueffectrapport (MER) inzake 'Winning en behandeling van aardgas uit de gaasvelden Westbeemster, Middelie en Rustenburg' te Beemster

De Minister van Economische Zaken maakt bekend dat de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (NAM), kantoorhoudende aan de Schepersmaat 2 te Assen, op respectievelijk 01-12-2005 en 02-12-2005, de onderstaande aanvragen heeft ingediend:

- aanvragen voor een vergunning ingevolge de Wet milieubeheer betreffende het oprichten en in werking hebben van de inrichting Middelie-300 en de inrichting Westbeemster te Beemster;
- aanvraag voor een vergunning ingevolge het Mijnbouwbesluit betreffende de aanleg van een natgastransportleiding te Beemster.

Bij deze aanvragen is één milieueffectrapport (MER) gevoegd.

Voor het oprichten en in werking hebben van een mijnbouwinstallatie (inrichting) ten behoeve van de winning van aardgas is een vergunning ingevolge de Wet milieubeheer van de Minister van Economische Zaken, vereist.

Tevens is voor het aanleggen van een pijpleiding door gevoelig gebied een vergunning ingevolge het Mijnbouwbesluit van de Minister van Economische Zaken, vereist.

Op grond van het Besluit milieueffectrapportage is het opstellen van een MER verplicht.

Doel van de voorgenomen activiteit

Het op economisch en milieutechnisch verantwoorde wijze winnen van de aangetoonde aardgasvoorkomens en het behandelen van het gewonnen gas.

Aard van de voorgenomen activiteit

Het omvormen van de bestaande locatie Westbeemster tot een gaswinningslocatie en het aansluiten van de bestaande put. Het omvormen van de bestaande locatie Middelie-300 tot gaswinningslocatie en aansluiten van de bestaande put. Het bouwen van een gasbehandelingsinstallatie met een capaciteit van circa 1 miljoen Nm³ per dag op de locatie Middelie-300. Het aanleggen van een circa 7 km lange natgastransportleiding tussen de locaties Westbeemster en Middelie-300.

Op een later tijdstip wordt het Rustenburgveld opnieuw aangeboord en in productie genomen vanaf de locatie Westbeemster. Daarnaast wordt het Middelieveld opnieuw aangeboord vanuit de bestaande put (sidetrack) of met een nieuwe put.

Plaats van de voorgenomen activiteit

Inrichting Westbeemster is gepland op de bestaande locatie aan de Jlsperweg in de gemeente Beemster, op het perceel, kadastraal bekend gemeente Beemster, Sectie A nummer 836.

Inrichting Middelie-300 is gepland op de bestaande locatie aan de Havermeerweg in de gemeente Beemster, op het perceel, kadastraal bekend gemeente Beemster, Sectie C nummer 1118.

De natgastransportleiding is gepland tussen de inrichting Westbeemster en Middelie-300 te Beemster.

Informatie ten behoeve van de inspraak

Het MER, de vergunningaanvragen en de andere relevante stukken (startnotitie, adviezen, inspraakreacties en de richtlijn) zullen vanaf 16-01-2006 ter inzage liggen op de volgende adressen:

- Secretarie van de gemeente Beemster, Rijn Middelburgstraat 1 te Middenbeemster;
 - Secretarie van de gemeente Wester-Koggenland, Middenhof 2 te De Goorn;
 - Secretarie van de gemeente Zeevang, Raadhuisstraat 24 te Oosthuizen;
 - Secretarie van de gemeente Schermer, Noordervaart 99 te Stompvoren;
 - Secretarie van de gemeente Graft-de Rijp, Sloep 7 te De Rijp;
 - Informatiecentrum van de Directie Communicatie van het Ministerie van Economische Zaken, Bezuidenhoutseweg 30 te Den Haag.
- Een samenvatting van het MER kan worden aangevraagd bij:
Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.,
Postbus 28000, 9400 HH ASSEN.
Contactpersoon: mevrouw J. Hadderingh, telefoon 0592 - 36 40 30.

Inpraak

Iedereen heeft de gelegenheid om, tot en met 27-02-2006, schriftelijk en mondeling zienswijzen ten aanzien van het MER in te dienen bij:

Ministerie van Economische Zaken,
DG Energie en Telecom,
Directie Energiemarkt,
Postbus 20101, 2500 EC DEN HAAG.
Contactpersoon: mevrouw drs. C.H. Krijger, telefoon 070 - 379 66 85.

Openbare zitting (hoorzitting)

Een openbare zitting zal, alléén als daarvoor aanmeldingen worden ontvangen, worden gehouden op 20-02-2006 (aanvang 19.00 uur), Het Herenhuis, Rijperweg 83 te Middenbeemster.
Aanmelding is (tijdens kantooruren) mogelijk uiterlijk tot en met 15-02-2006 bij het secretariaat van de Directie Energiemarkt, telefoon 070 - 379 70 88, telefax 070 - 379 63 58.

Voor nadere inlichtingen kunt u zich wenden tot mevrouw drs. C.H. Krijger, telefoon 070 - 379 66 85.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (NAM)

Bevoegd gezag: Ministerie van Economische Zaken

Besluit: vergunningen Wet milieubeheer en vaststelling tracé gastransportleiding

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C 17.2 en D 8.2

Activiteit: winning van aardgas van meer dan 500.000 m³ per dag en de aanleg van een buisleiding voor transport van aardgas over een lengte van meer dan 5 km door gevoelig gebied.

Procedurale gegevens:

kennisgeving startnotitie: 24 maart 2005

richtlijnenadvies uitgebracht: 27 mei 2005

richtlijnen vastgesteld: 30 mei 2005

kennisgeving MER: 10 januari 2006

toetsingsadvies uitgebracht: 29 maart 2006

Bijzonderheden:

De NAM heeft het voornemen om het aardgas uit de velden Westbeemster, Middellie en Rustenburg, behorende tot de winningsvergunning "Middellie", te gaan winnen vanaf de bestaande locaties Westbeemster en Middellie-Beemster in de gemeente Beemster. Vanaf de locatie Westbeemster zal een natgas-transportleiding worden aangelegd voor het transport van het onbehandelde gas naar de locatie Middellie-Beemster, waar een gasbehandelingsinstallatie zal worden gerealiseerd.

De Commissie vraagt in haar richtlijnenadvies (mei 2005) met name aandacht voor:

- Gevolgen voor natuur en landschap door de voorgenomen activiteit;
- De mate van bodemdaling en de gevolgen daarvan voor de waterhuishouding en het optreden van lichte aardbevingen;
- De gevolgen voor de externe veiligheid door calamiteiten en incidenten tijdens de boorfase, de gaswinning en het transport van het gas;
- Presenteer een zelfstandig leesbare samenvatting, met goed kaartmateriaal, die duidelijk is voor burgers en geschikt voor bestuurlijke besluitvorming.

De richtlijnen zijn op 30 mei 2005 door het ministerie van Economische Zaken vastgesteld. Het advies voor de richtlijnen is daarin volledig overgenomen.

In haar toetsingsadvies (maart 2006) geeft de commissie aan dat de essentiële informatie in het MER aanwezig is. De besproken varianten zijn helder evenals de gemaakte keuzen in het voorkeursalternatief. De commissie vindt de effectbeschrijving van landschap, cultuurhistorie en ecologie goed en waardevol bij het nemen van het besluit. De gevolgde benadering met betrekking tot de bodemdaling vindt de commissie overtuigend.

De Commissie adviseert om bij de nog te nemen besluiten over de bouw van een hotel/restaurant rekening te houden met de externe veiligheidscontouren van de gaswinningactiviteiten.

Samenstelling van de werkgroep:

drs. M.A. Kooiman

ir. R.F. de Vries

prof. ir. J.J. van der Vuurst de Vries

drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep:

mr. M.J. Monninkhof (rl)

drs. R. Meeuwsen (ts)

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20060126	J. de Wildt	Noordbeemster	20060130
2.	20060206	E. Box	Noordbeemster	20060222
3.	20060210	Rijkswaterstaat Noord-Holland	Alkmaar	20060222
4.	20060207	Gemeente Beemster	Middenbeemster	20060222
5.	20060220	W.G.M. Liefing	Westbeemster	20060222
6.	20060215	Bewoners Netwerk Beemster	Beemster	20060224
7.	20060222	M.E. Smet-Baltus	Noordbeemster	20060227
8.	20060224	KNNV Vereniging voor Veldbiologie	Blokker	20060228
9.	20060223	Bewoners Netwerk Beemster	Beemster	20060313
	20060220	Verslag hoorzitting	Middenbeemster	20060224

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Winning en
behandeling van aardgas uit de gasvelden Westbeemster,
Middelie en Rustenburg**

De NAM heeft het voornemen om het aardgas uit de velden Westbeemster, Middelie en Rustenburg, behorende tot de winningsvergunning "Middelie", te gaan winnen vanaf de bestaande locaties Westbeemster en Middelie-Beemster in de gemeente Beemster. Vanaf de locatie Westbeemster zal een natgas-transportleiding worden aangelegd voor het transport van het onbehandelde gas naar de locatie Middelie-Beemster, waar een gasbehandelingsinstallatie zal worden gerealiseerd.

ISBN 90-421-1727-3